

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Matthaei Tympii Aureum Specvlvm Principvm,
Consiliariorvm Ivdicvm, Consvlvm, Senatorvm, Et Aliorvm
Magistratvum Cvm Ecclesiasticorum tum Politicorum
omnium**

Tympe, Matthäus

Coloniae Agrippinae, 1617

8 Lib. esse in Dei ministros & cultum diuinum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52641)

SIGNVM VIII.

MAGNIFICVM, MVNIFICVM,
 liberalem esse in faciendis sumptibus & in
 circa sacrificia; seu, sumptus liberaliter conferre
 Sacrificia, Tempa, & Ministros Dei, cuius
 uini fouendi, & amplificandi causa.

1. **A**ntiochus Syria Rex cum Hierosolymitanam urbem eo tempore obsideret, quae Hierosolymitanorum festa celebrantur, atque a populo Hierosolymitano rogatus esset, septem dies inducias ad ea sacra colenda dare, non solum stulata concessit ac seruauit, verum etiam minus a se, quam a Iudaeis religionem colenda deret, taurum auratis cornibus, ac impleta vasa cum thure ad urbis portas Sacerdotum ferri iussit, atque eos rogari, ut illa Deo offerret. *Fulg. lib. 1. c. 1. ex Iosepho. De sacrificijs Dauid. vide Ioseph. lib. 7. Antiq. c. 15. de Salomone, c. 8. de Iosia Regis, 2. Par. 35.*
2. **S**aleucus Asia Rex de suis bonis temporariae summi Pontificis praestabat Hierosolymitanis omnes sumptus ad ministerium Sacerdotum pertinentes. *2. Mach. 3.*
3. **A**lexander Magnus Asiatica expeditione cepta magnifica Dijs Sacrificia, Iouisque scenica fecit certamina, per nouem dies, cum singulis vnum diem dedicasset. *Diod. lib. 17. c. 1.*
4. **I**ustinianus Imp. misit Romam in Templo S. Petri scyphum aureum circumdatum gemmarum librarum sex, scyphos argenteos duos, librarum

& calices argenteos duos librarum 15. *Platina*
Sub. lib. 2. Em. 8.

II. Sophia socrus, & Constantina vxor *Mauritio*
 Imp. coronam fecerant: eam ad se delatam ille in
 Ecclesiam deferens, Deo obtulit. Idem 30. libras
 auri Romam distribuendas Sacerdotibus & ege-
 nis misit. *Cuspin. Gregor. lib. 8. Indict. 3. epist. 2.*

III. *Constantinus Leonis Philosophi F.* nunquam
 in processibus ad fana sine fructu & munere in
 conspectum Dei venit; sed donaria quouis tem-
 pore obtulit magnifica, & Christi amantem Imp.
 decentia. *Cedren.*

IV. Duas Cruces aureas, discum, codicem, &
 churibulum, omnia aurea possedit *Sergij* sacra
 sedes, liberalitate *Cosrois Regis Persarum.* *Euag.*
 lib. 6. c. 21.

V. *Childebertus Francorum Rex* calices pretio-
 sissimos 60. & 15. patinas, & 20. capsas *Euange-*
 liorum in auro cum gemmis cælatas Ecclesijs di-
 dit. *Adon in Chronico. Greg. Turon. lib. 3. hist.*
 cap. 9.

VI. *Clodoveus Rex Francia* gemmas magnæ æsti-
 mationis cum corona aurea misit Romam ad
 coronandas Basilicas.

VII. Delata & dona tum aurea, tum argentea,
 delata Evangelia cum tabulis aureis gemmis di-
 dit. *Justinus Imp.* voti gratia: misit & patenā
 auream librarum 20. cum hyacinthis, scyphum
 aureum gemmis circumdatum.

VIII. Ornauit Templum *B. Petri Theodoricus Rex*
Gothorum trabe argentea M. & xl. librarum, ce-
 ntratis argenteis duobus librarū 70. Hincma-
 nis, *Platina,* & *Sigebertus.*

IX. *Vilhelmus Moguntinus Antistes, Othonis 2.*
 frater,

frater, ex tributo, quod Longobardi quere
pendebant Imperatori, Crucem auream Chri
in ea dependentis imagine illustrem fecit, et
Paderbornense donauit Templum, hoc verba
scripto:

Auri sexcentas hac Crux habet aureas
(Sexaginta millia aureorum Hungariorum
Chronicon Saxoniae. Hedio in Chron. Germ.
Othobnem II. dedisse Volckmaro Paderbornensi
Episcopo.

13. *Henricus II. Imp.* Cluniacū religionem
profectus, coronā auream, gemmis et diamantibus
in Mysterijs sacris obtulit, fratribusq; illis
gregatis prædia quædam in Alsacia contra
spin. Vt Iosua 21. c. Leuitis 48. oppida assigna

14. *Constantinus Magnus* certum veftigium
tatibus pēdi solitū, Ecclesijs Prouincialibus
roq; distribuit. Dationem verò ipsam de
authoritate validā in perpetuū esse voluit.

& *Sozom. in hist. trip.* Idē pro Christianitate
ne in libertatē vindicanda ad populū Ro
bens, eiusmodi edidit Sanctionem, ad ab

† l. 4. de
Episc. &
Cler. Cod.
Theod.

das Ecclesiariū facultates accommodatam
beat vnusquisque licentiam sanctissimam
lica (Ecclesiæ,) venerabilique Concilio
bonorū quod optauit relinquere. Nihil
magis hominibus debetur, quā vt super

luntaris, postquam aliud iam velle non
liber sit stylus, & licens, quod iterum
arbitriū. Relaxata autem semel libertas
in relinquendis vltima voluntate suis

tholicæ professionis Ecclesijs, adeo antea
larum diuitiæ, vt posteriores Imperatores
ob eam causam Reip. detrimentum & per

tem, conati sint iterum ab huiusmodi profusis largitionibus fideles cohibere. *Baron. Anno Christi 313.* i. vt nihil dicam de vulgata omniū ore Constantini donatione: certè Christianam Religionē, quibus valuit, officijs coluit, atq; muneribus frequentauit, potissimum verò Ecclesiam Romanā, in qua sciebat totius Christianæ religionis vigere principatum, atq; cardinem verti: eamque in medio æmulantium, laceffentium, atq; oblatranum hostium collocatā, in ipsorum odium & inuidiam, ac plissimis muneribus donauit, summaque potentia communiuit, atq; iuribus stabiluit. Post Francorum Christianissimi Reges suis Diplomatum ea munera Constantini ablata se Romanæ Ecclesiæ restituere professi sunt. *Baron. Anno Christi 324.*

15. *Theodoret. lib. 4. c. 4.* laudat *Iouinianum Imp.* quod lege edita iussit Ecclesijs restitui frumentum, quod ijs de publico olim præstari iusserat Constantinus, prohibuerat Iulianus.

16. *Bernardus Comes de Saxonia* Bonifacio, seu Monachis Fuldensibus, dimidiam partem suæ hereditatis dedit, de agris, mancipijs, ædificijs, & arcibus. *Epist. Abbatis Fuldensis ad Comitē quendā.*

17. *Dagobertus Rex* oppidum Rubiacum, cum omnibus suis redditibus & facultatibus Argentinensi Ecclesiæ dedicauit. *Nauch. Vol. 2.*

18. *Boleslaus Rex Poloniae* Ecclesiasticis omnium onerum, laborum, & pensionum Regi & Reip. prestandaum immunitatē sempiterno iure concessit. *Cromerus lib. 3. de reb. Polonia. Vide lib. 9. de Lupoldum Bebenburgium de veterum Principum Germ. zelo & feruore in Christianam Religionem Dei ministros.*

SIG-